

فهرست اجمالی

فهرست موضوعی	الف
فهرست موضوعی - تاریخی	ط
پیشگفتار	۱
بخش اول: انتخابات در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان و سیاست‌های کلی نظام	۵
بخش دوم: همه‌پرسی	۳۳
بخش سوم: انتخابات مجلس خبرگان رهبری	۶۷
بخش چهارم: انتخابات ریاست جمهوری	۱۱۳
بخش پنجم: انتخابات مجلس شورای اسلامی	۱۸۵
بخش ششم: انتخابات شوراهاى اسلامی کشور	۳۹۳
بخش هفتم: سایر قوانین و مقررات مربوط به انتخابات	۵۱۱
بخش هشتم: انتخابات در آرای هیئت‌عمومی دیوان عدالت اداری	۵۵۹
فهرست تفصیلی	۶۱۷

فهرست موضوعی

بخش اول: انتخابات در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان و سیاست‌های کلی نظام

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۱۲ و ۱۳۶۸/۵/۶	۷
۲	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص شمول اصل (۹۴) قانون اساسی به مصوبه‌ی درخواست مراجعه به آرای عمومی	۱۳۸۱/۱۲/۲۵	۱۰
۳	تذکر شورای نگهبان به وزارت کشور در خصوص صلاحیت نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۰/۴/۲۸	۱۲
۴	نظر شورای نگهبان در خصوص نحوه‌ی پاسخ مرکز اسناد انقلاب اسلامی به درخواست ارائه‌ی سوابق داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۰/۶/۲۸	۱۳
۵	تذکر شورای نگهبان به رئیس‌جمهور در خصوص صلاحیت‌نداشتن یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۷/۳/۳۰	۱۳
۶	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی درباره‌ی دلیل ابطال انتخابات	۱۳۶۷/۱۰/۳	۱۳
۷	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص کیفیت نظارت شورای نگهبان بر انتخابات	۱۳۷۰/۳/۱	۱۴
۸	نظر شورای نگهبان در خصوص لازم‌نبودن استعفای شهرداران مناطق شهری جهت نامزدی نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۴/۱۱/۱۵	۱۵
۹	تذکر شورای نگهبان به رئیس‌جمهور در خصوص انتصاب رئیس سازمان بازرسی کل کشور به امر بازرسی انتخابات میان‌دوره‌ای پنجمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۵/۱۱/۱۶	۱۶
۱۰	نظر شورای نگهبان در خصوص مرجع صالح تغییر و اصلاح قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری پس از تشکیل مجلس مذکور	۱۳۶۲/۱۲/۱۶	۱۹
۱۱	نظر شورای نگهبان در خصوص برگزاری انتخابات مجلس خبرگان رهبری با تعداد برابر یا کمتر نامزدهای مورد نیاز	۱۳۶۹/۷/۹	۲۰

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱۲	نظر شورای نگهبان در خصوص استعلام دلیل رد صلاحیت یکی از نامزدهای انتخابات مجلس خبرگان رهبری	۱۳۷۷/۹/۱۱	۲۱
۱۳	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص کیفیت انتخاب رئیس جمهور در مرحله دوم	۱۳۶۴/۴/۵	۲۵
۱۴	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص اکثریت لازم جهت قانونی بودن اقدامات و تصمیمات شورای موقت ریاست جمهوری	۱۳۶۰/۶/۹	۲۷
۱۵	سیاست‌های کلی انتخابات	۱۳۹۵/۷/۲۴	۳۰

بخش دوم: همه‌پرسی

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	لایحه‌ی قانونی همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۸/۲۰	۳۷
۲	قانون همه‌پرسی در جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۸/۴/۴	۴۲
مقررات				
۱	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون همه‌پرسی در جمهوری اسلامی ایران	هیئت وزیران	۱۳۶۸/۴/۷	۵۳

بخش سوم: انتخابات مجلس خبرگان رهبری

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری	فقه‌ای شورای نگهبان با تصویب نهایی امام خمینی (ره)	۱۳۵۹/۷/۱۰	۷۱
مقررات				
۱	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس خبرگان	شورای نگهبان	۱۳۶۱/۷/۱۸	۷۹
۲	آیین‌نامه‌ی نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری	شورای نگهبان	۱۳۸۵/۱/۳۰	۱۰۵
۳	ماده واحده‌ی موضوع تبصره «۱» ماده (۹) قانون انتخابات مجلس خبرگان	شورای نگهبان	۱۳۷۰/۴/۹	۱۱۱

بخش چهارم: انتخابات ریاست جمهوری

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۴/۵	۱۱۷
۲	قانون استفساریه‌ی مواد (۱۱) و (۱۳) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و ماده (۱۹) قانون انتخابات ریاست جمهوری	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۰/۳/۹	۱۴۴
۳	قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۴/۴	۱۴۶
۴	قانون حضور نمایندگان نامزدهای ریاست جمهوری در شعب اخذ رأی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۹/۵/۳۰	۱۴۹
۵	لایحه‌ی قانونی انتخاب اولین رئیس جمهور کشور جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب	۱۳۵۸/۹/۲۸	۱۵۲
مقررات				
۱	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات ریاست جمهوری	هیئت وزیران	۱۳۶۴/۴/۱۶	۱۶۱
۲	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون حضور نمایندگان نامزدهای ریاست جمهوری در شعب اخذ رأی	هیئت وزیران	۱۳۸۰/۲/۱۶	۱۸۱

بخش پنجم: انتخابات مجلس شورای اسلامی

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۹/۷	۱۸۹
۲	قانون الحاق ماده‌ی واحده به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۲/۲۱	۲۳۲
۳	قانون تفسیر بند «۲» قانون اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۳	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۱۰/۲۹	۲۳۳

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۴	قانون استفساریه‌ی ماده (۶) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۳/۲/۱۵	۲۳۵
۵	قانون تفسیر ماده (۲۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ و اصلاحات بعدی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۰/۵/۲	۲۳۷
۶	قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۵/۵/۹	۲۳۸
۷	قانون تعیین محدوده‌ی حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۶/۱/۳۰	۲۴۴
۸	از قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۲/۴/۱۵	۳۳۲
۹	قانون میزان تأثیر تغییرات در تقسیمات کشوری در محدوده‌ی حوزه‌های انتخاباتی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۰/۱۷	۳۳۳
۱۰	قانون تغییر حوزه‌ی انتخابیه‌ی داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۱۱/۱۴	۳۳۴
مقررات				
۱	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸	هیئت وزیران	۱۳۷۸/۹/۲۱	۳۳۹
۲	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون تغییر حوزه‌ی انتخابیه‌ی داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	هیئت وزیران	۱۳۸۴/۲/۱۴	۳۸۲
۳	نصوب‌نامه در خصوص مستثنی نمودن اعتبارات مربوط به انجام انتخابات مجلس شورای اسلامی از شمول قانون محاسبات عمومی	هیئت وزیران	۱۳۶۶/۱۱/۱۱	۳۸۵
۴	بخشنامه در خصوص اختصاص یک شعبه برای رسیدگی به تخلفات نیروهای نظامی و انتظامی در جریان انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۷۴/۷/۲۶	۳۸۹
۵	بخشنامه در خصوص صلاحیت‌ها و وظایف عام قوه قضائیه و مقامات قضایی در مقام مدعی‌العموم در انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۲/۹/۱۰	۳۹۰

بخش ششم: انتخابات شوراهای اسلامی کشور

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۵/۳/۱	۳۹۷
۲	قانون استفساریه‌ی ماده (۲۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۴/۱۰/۲۵	۴۳۵
مقررات				
۱	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهر	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۱۶	۴۳۹
۲	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی روستا و بخش	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۱۶	۴۷۱
۳	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی استان‌ها	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۳۰	۵۰۲

بخش هفتم: سایر قوانین و مقررات مربوط به انتخابات

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
قوانین				
۱	از قانون مطبوعات	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۱۲/۲۲	۵۱۵
۲	از قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست‌جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۵/۸/۲۲	۵۱۷
۳	قانون الحاق ماده‌واحد به قانون انتخابات	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۵/۶	۵۱۹
۴	قانون تفسیر قانون الحاق ماده‌واحد به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۵/۶	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۲/۱۴	۵۲۱
۵	قانون تثبیت تعداد کاندیداها در انتخابات	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۷۰/۱۱/۳	۵۲۴

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۶	قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رذصلاحیت شده در انتخابات مختلف	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۷۸/۸/۲۲	۵۲۵
۷	از قانون آیین‌نامه‌ی داخلی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۷/۱۸	۵۲۷
۸	از قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۱۰/۹	۵۲۹
۹	از قانون جرم سیاسی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۵/۲/۲۰	۵۳۰
۱۰	از قانون نحوه‌ی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۹۵/۸/۸	۵۳۲
۱۱	لایحه‌ی قانون انتخابات مجلس بررسی نهایی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۴/۷	۵۳۷
مقررات				
۱	از آیین‌نامه‌ی داخلی شورای نگهبان	شورای نگهبان	۱۳۷۹/۴/۲۲	۵۵۱
۲	آیین‌نامه‌ی نحوه‌ی پرداخت حق‌الزحمه‌ی مجریان و ناظران انتخابات	هیئت وزیران	۱۳۸۷/۶/۲۴	۵۵۲
۳	از آیین‌نامه‌ی اجرایی ماده (۱۳) قانون نحوه‌ی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	هیئت وزیران	۱۳۹۷/۲/۲۳	۵۵۵
۴	بخشنامه درخصوص تکلیف کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای انقلاب اسلامی به همکاری جدی با شورای نگهبان	معاون اول رئیس‌جمهور	۱۳۶۹/۶/۴	۵۵۷
۵	بخشنامه درخصوص تعیین شعبه‌ای برای رسیدگی به جرائم انتخاباتی	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۰/۱۲/۵	۵۵۸
۶	بخشنامه درخصوص همکاری دادستانی کل، دادگستری‌های استان و شهرستان و مرکز حفاظت و اطلاعات با شورای نگهبان در نظارت بر انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۱/۷/۶	۵۵۹
۷	بخشنامه درخصوص همکاری مراجع قضایی با دادستانی کل کشور درخصوص استعمال سوابق کاندیداهای مجلس، خبرگان رهبری و ریاست جمهوری	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۲/۱/۱۹	۵۶۰

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۸	بخشنامه به کلیه دستگاه‌های اجرایی در خصوص منظورکردن امتیاز تشویقی برای کارمندان خدمتگذار در عرصه‌ی برگزاری انتخابات	معاون اول رئیس‌جمهور	۱۳۸۵/۱۲/۹	۵۶۱
۹	تصویب‌نامه در خصوص برگزاری انتخابات دهمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی و پنجمین دوره‌ی مجلس خبرگان رهبری به صورت تمام‌مکانیزه	هیئت وزیران	۱۳۹۴/۳/۱۰	۵۶۲
۱۰	بخشنامه در خصوص دهمین دوره‌ی انتخابات مجلس شورای اسلامی و پنجمین دوره‌ی انتخابات مجلس خبرگان رهبری	رئیس قوه قضائیه	۱۳۹۴/۶/۱۱	۵۶۳
۱۱	بخشنامه در خصوص تشکیل ستاد پیشگیری و رسیدگی به جرائم انتخاباتی	رئیس قوه قضائیه	۱۳۹۵/۱۲/۱۸	۵۶۵

بخش هشتم: انتخابات در آرای هیئت‌عمومی دیوان عدالت اداری

ردیف	عنوان	تاریخ صدور	صفحه
۱	ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۹۶/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۳ و شماره ۱۹۸/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۳ وزارت کشور در خصوص حدود مسئولیت‌های هیئت‌های نظارت بر حسن اجرای انتخابات	۱۳۷۱/۱/۹	۵۷۱
۲	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۵/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۱ وزیر کشور در خصوص نفی اعمال حق نظارت قوه قضائیه بر حسن اجرای قانون انتخابات و بازرسی‌های لازم در این خصوص	۱۳۷۱/۱/۱۸	۵۷۶
۳	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۲۳۷۰/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۱۹ وزارت کشور در خصوص تعداد ناظران حوزه‌های فرعی انتخابات	۱۳۷۱/۲/۱۵	۵۷۸
۴	درخواست ابطال بخشنامه‌های مورخ سال ۱۳۷۷ معاون سیاسی اجتماعی و رئیس ستاد انتخابات وزارت کشور در خصوص تأیید شده تلقی کردن داوطلبان رد صلاحیت شده در صورت ارائه نشدن دلیل و مدرک رد صلاحیت آن‌ها از سوی هیئت نظارت یا قانع کننده نبودن ادله و مدارک هیئت نظارت	۱۳۷۷/۱۲/۱	۵۸۲

ردیف	عنوان	تاریخ صدور	صفحه
۵	درخواست ابطال بخشنامه‌ی شماره ۱۵۳۰۳/۴/۴۴ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۲ ستاد انتخابات وزارت کشور	۱۳۷۸/۱۲/۲۲	۵۸۴
۶	ابطال بخشنامه‌های شماره ۳۰۱۶۴/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۹ و شماره ۱۱۱۸۵/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۹ وزارت کشور در خصوص تاریخ استعفا از مشاغل تحت تصدی داوطلبان نمایندگی در مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۶/۹	۵۸۷
۷	ابطال اطلاعاتی وزارت کشور و بخشنامه‌های استانداران مورخ سال ۱۳۸۲ در خصوص غیرقانونی اعلام کردن دفاتر نظارتی منتخب و منصوب شورای نگهبان	۱۳۸۲/۶/۲۳	۵۹۰
۸	ابطال تبصره‌ی ماده (۲۰)، ماده (۲۵)، تبصره «۴» ماده (۲۷) و بند «۳» ماده (۳۶) «اصلاح آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸» مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۸ هیئت وزیران	۱۳۸۲/۱۰/۱	۵۹۹
۹	ابطال بندهای «۱۷» و «۲۹» ماده (۲) مصوبه‌ی مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ شورای عالی اداری	۱۳۸۵/۷/۱۶	۶۰۴
۱۰	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۸۹۰۳۹/۷۶۰ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۲ سازمان آموزش و پرورش آذربایجان شرقی	۱۳۸۶/۴/۲۴	۶۰۸
۱۱	رأی وحدت رویه در خصوص پرداخت حق مأموریت به کارکنان همکاری کننده در برگزاری انتخابات	۱۳۸۶/۹/۲۵	۶۱۱
۱۲	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۷۶۰/۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۲ وزارت آموزش و پرورش در خصوص انجام نشدن هیچ گونه پرداختی از محل منابع مصوب آموزش و پرورش برای حق الزحمه‌ی فرهنگیان همکاری کننده در برگزاری انتخابات	۱۳۸۷/۵/۱۳	۶۱۴
۱۳	رأی وحدت رویه در خصوص تعیین مرجع صالح و نحوه‌ی پرداخت حق الزحمه‌ی عوامل اجرایی و نظارتی در برگزاری انتخابات	۱۳۹۲/۸/۲۷	۶۱۶
۱۴	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۱۳۰۹۰۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۳ وزیر کشور در خصوص مهلت استعفای مدیران اجرایی جهت نامزدی در انتخابات مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۴/۴/۸	۶۲۳

فهرست موضوعی - تاریخی

بخش اول: انتخابات در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان و سیاست‌های کلی نظام

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱	از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۱۲ و ۱۳۶۸/۵/۶	۷
۲	تذکر شورای نگهبان به وزارت کشور در خصوص صلاحیت نامزدهای نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۰/۴/۲۸	۱۲
۳	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص اکثریت لازم جهت قانونی بودن اقدامات و تصمیمات شورای موقت ریاست جمهوری	۱۳۶۰/۶/۹	۲۷
۴	نظر شورای نگهبان در خصوص نحوه پاسخ مرکز اسناد انقلاب اسلامی به درخواست ارائه‌ی سوابق داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۰/۶/۲۸	۱۳
۵	نظر شورای نگهبان در خصوص مرجع صالح تغییر و اصلاح قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری پس از تشکیل مجلس مذکور	۱۳۶۲/۱۲/۱۶	۱۹
۶	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص کیفیت انتخاب رئیس جمهور در مرحله دوم	۱۳۶۴/۴/۵	۲۵
۷	تذکر شورای نگهبان به رئیس جمهور در خصوص صلاحیت نداشتن یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۷/۳/۳۰	۱۳
۸	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی درباره‌ی دلیل ابطال انتخابات	۱۳۶۷/۱۰/۳	۱۳
۹	نظر شورای نگهبان در خصوص برگزاری انتخابات مجلس خبرگان رهبری با تعداد برابر یا کمتر نامزدهای مورد نیاز	۱۳۶۹/۷/۹	۲۰
۱۰	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص کیفیت نظارت شورای نگهبان بر انتخابات	۱۳۷۰/۳/۱	۱۴

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	صفحه
۱۱	نظر شورای نگهبان درخصوص لازم نبودن استعفای شهرداران مناطق شهری جهت نامزدی نمایندگی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۴/۱۱/۱۵	۱۵
۱۲	تذکر شورای نگهبان به رئیس جمهور درخصوص انتصاب رئیس سازمان بازرسی کل کشور به امر بازرسی انتخابات میان دوره‌ای پنجمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۵/۱۱/۱۶	۱۶
۱۳	نظر شورای نگهبان درخصوص استعلام دلیل رد صلاحیت یکی از نامزدهای انتخابات مجلس خبرگان رهبری	۱۳۷۷/۹/۱۱	۲۱
۱۴	نظر تفسیری شورای نگهبان درخصوص شمول اصل (۹۴) قانون اساسی به مصوبه‌ی درخواست مراجعه به آرای عمومی	۱۳۸۱/۱۲/۲۵	۱۰
۱۵	سیاست‌های کلی انتخابات	۱۳۹۵/۷/۲۴	۳۰

بخش دوم: همه‌پرسی

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	لایحه‌ی قانونی همه‌پرسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۸/۲۰	۳۷
۲	قانون همه‌پرسی در جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۸/۴/۴	۴۲
۳	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون همه‌پرسی در جمهوری اسلامی ایران	هیئت وزیران	۱۳۶۸/۴/۷	۵۳

بخش سوم: انتخابات مجلس خبرگان رهبری

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری	فقه‌ای شورای نگهبان با تصویب نهایی امام خمینی (ره)	۱۳۵۹/۷/۱۰	۷۱

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۲	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس خبرگان	شورای نگهبان	۱۳۶۱/۷/۱۸	۷۹
۳	ماده‌واحدی موضوع تبصره «۱» ماده (۹) قانون انتخابات مجلس خبرگان	شورای نگهبان	۱۳۷۰/۴/۹	۱۱۱
۴	آیین‌نامه‌ی نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری	شورای نگهبان	۱۳۸۵/۱/۳۰	۱۰۵

بخش چهارم: انتخابات ریاست جمهوری

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	لایحه‌ی قانونی انتخاب اولین رئیس‌جمهور کشور جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۹/۲۸	۱۵۲
۲	قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۴/۴	۱۴۶
۳	قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۴/۵	۱۱۷
۴	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات ریاست جمهوری	هیئت وزیران	۱۳۶۴/۴/۱۶	۱۶۱
۵	قانون حضور نمایندگان نامزدهای ریاست جمهوری در شعب اخذ رأی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۹/۵/۳۰	۱۴۹
۶	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون حضور نمایندگان نامزدهای ریاست جمهوری در شعب اخذ رأی	هیئت وزیران	۱۳۸۰/۲/۱۶	۱۸۱
۷	قانون استفساریه‌ی مواد (۱۱) و (۱۳) قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و ماده (۱۹) قانون انتخابات ریاست جمهوری	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۰/۳/۹	۱۴۴

بخش پنجم: انتخابات مجلس شورای اسلامی

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	از قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۲/۴/۱۵	۳۳۲
۲	قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۵/۵/۹	۲۳۸
۳	قانون تعیین محدوده‌ی حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۶/۱/۳۰	۲۴۴
۴	تصویب‌نامه درخصوص مستثنی نمودن اعتبارات مربوطه انجام انتخابات مجلس شورای اسلامی از شمول قانون محاسبات عمومی	هیئت وزیران	۱۳۶۶/۱۱/۱۱	۳۸۵
۵	قانون میزان تأثیر تغییرات در تقسیمات کشوری در محدوده‌ی حوزه‌های انتخاباتی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۰/۱۷	۳۳۳
۶	قانون الحاق ماده‌واحد به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۲/۲۱	۲۳۲
۷	بخشنامه درخصوص اختصاص یک شعبه برای رسیدگی به تخلفات نیروهای نظامی و انتظامی در جریان انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۷۴/۷/۲۶	۳۸۹
۸	قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۹/۷	۱۸۹
۹	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸	هیئت وزیران	۱۳۷۸/۹/۲۱	۳۳۹
۱۰	قانون تفسیر بند «۲» قانون اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱۳	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۱۰/۲۹	۲۳۳
۱۱	بخشنامه درخصوص صلاحیت‌ها و وظایف عام قوه قضائیه و مقامات قضایی در مقام مدعی‌العموم در انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۲/۹/۱۰	۳۹۰

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱۲	قانون تغییر حوزه‌ی انتخابیه‌ی داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۱۱/۱۴	۳۳۴
۱۳	قانون استفساریه‌ی ماده (۶) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۳/۲/۱۵	۲۳۵
۱۴	آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون تغییر حوزه‌ی انتخابیه‌ی داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی	هیئت وزیران	۱۳۸۴/۲/۱۴	۳۸۲
۱۵	قانون تفسیر ماده (۲۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸ و اصلاحات بعدی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۰/۵/۲	۲۳۷

بخش ششم: انتخابات شوراهای اسلامی کشور

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۵/۳/۱	۳۹۷
۲	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهر	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۱۶	۴۳۹
۳	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی روستا و بخش	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۱۶	۴۷۱
۴	آیین‌نامه‌ی اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی استان‌ها	هیئت وزیران	۱۳۸۱/۴/۳۰	۵۰۲
۵	قانون استفساریه‌ی ماده (۲۸) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۴/۱۰/۲۵	۴۳۵

بخش هفتم: سایر قوانین و مقررات مربوط به انتخابات

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱	لایحه‌ی قانون انتخابات مجلس بررسی نهایی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵۸/۴/۷	۵۳۷

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۲	از قانون مطبوعات	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۴/۱۲/۲۲	۵۱۵
۳	از قانون تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست‌جمهوری اسلامی ایران	مجلس شورای اسلامی	۱۳۶۵/۸/۲۲	۵۱۷
۴	بخشنامه درخصوص تکلیف کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای انقلاب اسلامی به همکاری جدی با شورای نگهبان	معاون اول رئیس‌جمهور	۱۳۶۹/۶/۴	۵۵۷
۵	قانون الحاق ماده‌واحد به قانون انتخابات	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۵/۶	۵۱۹
۶	قانون تثبیت تعداد کاندیداها در انتخابات	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۷۰/۱۱/۳	۵۲۴
۷	قانون تفسیر قانون الحاق ماده‌واحد به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۵/۶	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۰/۱۲/۱۴	۵۲۱
۸	از قانون آیین‌نامه‌ی داخلی مجلس شورای اسلامی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۸/۷/۱۸	۵۲۷
۹	قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین ردصلاحیت‌شده در انتخابات مختلف	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۷۸/۸/۲۲	۵۲۵
۱۰	از آیین‌نامه‌ی داخلی شورای نگهبان	شورای نگهبان	۱۳۷۹/۴/۲۲	۵۵۱
۱۱	بخشنامه درخصوص تعیین شعبه‌ای برای رسیدگی به جرائم انتخاباتی	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۰/۱۲/۵	۵۵۸
۱۲	بخشنامه درخصوص همکاری دادستانی کل، دادگستری‌های استان و شهرستان و مرکز حفاظت و اطلاعات با شورای نگهبان در نظارت بر انتخابات	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۱/۷/۶	۵۵۹
۱۳	بخشنامه درخصوص همکاری مراجع قضایی با دادستانی کل کشور درخصوص استعلام سوابق کاندیداها، مجلس، خبرگان رهبری و ریاست‌جمهوری	رئیس قوه قضائیه	۱۳۸۲/۱/۱۹	۵۶۰

ردیف	عنوان	مرجع تصویب	تاریخ تصویب	صفحه
۱۴	از قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح	مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۱۰/۹	۵۲۹
۱۵	بخشنامه به کلیه دستگاه‌های اجرایی در خصوص منظور کردن امتیاز تشویقی برای کارمندان خدمتگزار در عرصه برگزاری انتخابات	معاون اول رئیس‌جمهور	۱۳۸۵/۱۲/۹	۵۶۱
۱۶	آیین‌نامه‌ی نحوه‌ی پرداخت حق‌الزحمه‌ی مجریان و ناظران انتخابات	هیئت وزیران	۱۳۸۷/۶/۲۴	۵۵۲
۱۷	تصویب‌نامه در خصوص برگزاری انتخابات دهمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی و پنجمین دوره‌ی مجلس خبرگان رهبری به صورت تمام‌مکانیزه	هیئت وزیران	۱۳۹۴/۳/۱۰	۵۶۲
۱۸	بخشنامه در خصوص دهمین دوره‌ی انتخابات مجلس شورای اسلامی و پنجمین دوره‌ی انتخابات مجلس خبرگان رهبری	رئیس قوه قضائیه	۱۳۹۴/۶/۱۱	۵۶۳
۱۹	از قانون جرم سیاسی	مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۵/۲/۲۰	۵۳۰
۲۰	از قانون نحوه‌ی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۳۹۵/۸/۸	۵۳۲
۲۱	بخشنامه در خصوص تشکیل ستاد پیشگیری و رسیدگی به جرائم انتخاباتی	رئیس قوه قضائیه	۱۳۹۵/۱۲/۱۸	۵۶۵
۲۲	از آیین‌نامه‌ی اجرایی ماده (۱۳) قانون نحوه‌ی فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	هیئت وزیران	۱۳۹۷/۲/۲۳	۵۵۵

بخش هشتم: انتخابات در آرای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

ردیف	عنوان	تاریخ صدور	صفحه
۱	ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۹۶/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۳ و شماره ۱۹۸/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۳ وزارت کشور در خصوص حدود مسئولیت‌های هیئت‌های نظارت بر حسن اجرای انتخابات	۱۳۷۱/۱/۹	۵۷۱

ردیف	عنوان	تاریخ صدور	صفحه
۲	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۵/۱/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۱ وزیرکشور درخصوص نفی اعمال حق نظارت قوه قضائیه بر حسن اجرای قانون انتخابات و بازرسی‌های لازم در این خصوص	۱۳۷۱/۱/۱۸	۵۷۶
۳	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۲۳۷۰/۴۴ مورخ ۱۳۷۱/۱/۱۹ وزارت کشور درخصوص تعداد ناظران حوزه‌های فرعی انتخابات	۱۳۷۱/۲/۱۵	۵۷۸
۴	درخواست ابطال بخشنامه‌های مورخ سال ۱۳۷۷ معاون سیاسی اجتماعی و رئیس ستاد انتخابات وزارت کشور درخصوص تأییدشده تلقی کردن داوطلبان رخصلاحت شده در صورت ارائه نشدن دلیل و مدرک رخصلاحت آن‌ها از سوی هیئت نظارت یا قانع کننده نبودن ادله و مدارک هیئت نظارت	۱۳۷۷/۱۲/۱	۵۸۲
۵	درخواست ابطال بخشنامه‌ی شماره ۱۵۳۰۳/۴/۴۴ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۲ ستاد انتخابات وزارت کشور	۱۳۷۸/۱۲/۲۲	۵۸۴
۶	ابطال بخشنامه‌های شماره ۳۰۱۶۴/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۹ و شماره ۱۱۱۸۵/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۹ وزارت کشور درخصوص تاریخ استعفا از مشاغل تحت تصدی داوطلبان نمایندگی در مجلس شورای اسلامی	۱۳۸۲/۶/۹	۵۸۷
۷	ابطال اطلاعیه‌ی وزارت کشور و بخشنامه‌های استانداران مورخ سال ۱۳۸۲ درخصوص غیرقانونی اعلام کردن دفاتر نظارتی منتخب و منصوب شورای نگهبان	۱۳۸۲/۶/۲۳	۵۹۰
۸	ابطال تبصره‌ی ماده (۲۰)، ماده (۲۵)، تبصره «۴» ماده (۲۷) و بند «۳» ماده (۳۶) «اصلاح آیین‌نامه‌ی اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸» مصوب ۱۳۸۲/۹/۱۸ هیئت وزیران	۱۳۸۲/۱۰/۱	۵۹۹
۹	ابطال بندهای «۱۷» و «۲۹» ماده (۲) مصوبه‌ی مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ شورای عالی اداری	۱۳۸۵/۷/۱۶	۶۰۴
۱۰	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۸۹۰۳۹/۷۶۰ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۲ سازمان آموزش و پرورش آذربایجان شرقی	۱۳۸۶/۴/۲۴	۶۰۸

ردیف	عنوان	تاریخ صدور	صفحه
۱۱	رأی وحدت رویه در خصوص پرداخت حق مأموریت به کارکنان همکاری کننده در برگزاری انتخابات	۱۳۸۶/۹/۲۵	۶۱۱
۱۲	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۷۶۰/۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۲ وزارت آموزش و پرورش در خصوص انجام نشدن هیچ گونه پرداختی از محل منابع مصوب آموزش و پرورش برای حق الزحمه‌ی فرهنگیان همکاری کننده در برگزاری انتخابات	۱۳۸۷/۵/۱۳	۶۱۴
۱۳	رأی وحدت رویه در خصوص تعیین مرجع صالح و نحوه‌ی پرداخت حق الزحمه‌ی عوامل اجرایی و نظارتی در برگزاری انتخابات	۱۳۹۲/۸/۲۷	۶۱۶
۱۴	ابطال بخشنامه‌ی شماره ۱۳۰۹۰۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۳ وزیر کشور در خصوص مهلت استعفای مدیران اجرایی جهت نامزدی در انتخابات مجلس شورای اسلامی	۱۳۹۴/۴/۸	۶۲۳

پیشگفتار

در تعریفی کلی، نهاد «انتخابات» به مجموعه‌ی فرایندهایی اطلاق می‌شود که براساس آن، نمایندگان مردم در نهادهای حاکمیتی و اداری امور عمومی برگزیده می‌شوند. بر این اساس، قوانین و مقررات انتخابات مشتمل بر ضوابطی است که فرایندهای مزبور را تنظیم کرده و حقوق و تکالیف مردم و نهادهای اجرایی و نظارتی انتخابات را در این فرایندها و در ارتباط با یکدیگر مشخص می‌کند.

اهمیت «انتخابات» از آنجاست که می‌توان گفت این ابزار، امروزه از اساسی‌ترین راه‌های مشارکت ملت در تعیین سرنوشت جامعه‌ی خودشان محسوب می‌شود. از این رو، آگاهی صحیح دست‌اندرکاران انتخابات، نامزدهای انتخاباتی و مردم، به‌عنوان صاحبان رأی، از ضوابط و احکام حاکم بر این امر و دسترسی آن‌ها به این قواعد ضروری قلمداد می‌شود.

پژوهشکده‌ی شورای نگهبان با همین هدف و نیز با توجه به نقش خطیر و برجسته‌ی نهاد شورای نگهبان در امر نظارت بر انتخابات، کلیه‌ی احکام و ضوابط قانونی مربوط به انتخابات را در مجموعه‌ی حاضر جمع‌آوری کرده است تا این مهم به‌نحو مناسبی دست‌یافتنی باشد؛ لذا در این مجموعه سعی شده است که با نگاهی دقیق به فرایند قانون‌گذاری و مقررات‌گذاری درخصوص انتخابات، احکام مذکور به‌صورت کامل و جامع به مخاطبان ارائه شود.

مجموعه‌ی حاضر ویژگی‌هایی دارد که توجه به آن در استفاده‌ی بهینه از این مجموعه ضروری است:

۱. در فصل‌های مربوط به قوانین، سعی شده است متن همه‌ی قوانین مصوب با متن اصلی مصوبه‌ی مجلس شورای اسلامی و همچنین متن روزنامه‌رسمی جمهوری اسلامی ایران تطبیق داده شود تا متن موجود از اتقان کافی برخوردار بوده و نقص‌ها و کاستی‌هایی که در مجموعه‌های منتشرشده‌ی کنونی وجود دارد، تا حد امکان رفع شود؛ لذا در مواردی که تعارضاتی بین متن اصلی مصوبه‌ی مجلس با روزنامه‌رسمی وجود داشت، متن مصوب مجلس ملاک قرار گرفته و تفاوت بین دو نسخه‌ی مذکور در پانویس تذکر داده شده است. البته از ذکر بسیاری از اغلاط نوشتاری که در روزنامه‌رسمی وجود داشته، خودداری شده است.

۲. در فصل‌های مربوط به مقررات نیز، مصوبات با متن موجود در روزنامه‌رسمی مطابقت داده شده و سعی شده است ایراداتی که در مجموعه‌های منتشرشده وجود دارد، تا حد امکان رفع شود.

۳. در مجموعه‌ی حاضر همه‌ی نکات توضیحی و توجهاتی که لازم است مخاطب در حین مطالعه‌ی احکام، به صورت توأمان مدنظر داشته باشد، در پانویس بیان شده است.

۴. به منظور تسهیل در مراجعه به قوانین و مقررات لازم، در صورتی که در متن قوانین و مقررات به ماده‌ی دیگری ارجاع شده باشد، مخاطب از طریق پانویس به محل درج حکم مدنظر در کتاب راهنمایی شده است.

۵. با توجه به اینکه بسیاری از قوانین و مقررات مذکور در این کتاب دارای اصلاحات و الحاقات بعدی بوده‌اند، متن نهایی قوانین و مقررات به صورت تنقیح‌شده و با اعمال اصلاحات و الحاقات بعدی در این مجموعه تنظیم شده است، تا خواننده نیازی به جستجو برای یافتن متن نهایی قانون نداشته باشد. در عین حال، با توجه به اینکه اصول تنقیح در نظام قانون‌گذاری ما به صورت صحیح رعایت نمی‌شود، در مواردی که به نظر رسیده که احکام

قانون مؤخری به اصلاح یا نسخ ضمنی حکمی منجر شده ولیکن مرجع صالح صراحتاً حکم مدّ نظر را نسخ یا اصلاح نکرده، از طریق پانویس به این امر توجه داده شده است.

۶. از دیگر ویژگی‌های شاخص این مجموعه، ذکر همه‌ی قوانین و مقررات انتخابات و همه‌پرسی در مجموعه‌ای واحد است که به مخاطب این فرصت را می‌دهد تا همه‌ی احکام قانونی مربوط به انتخابات را به صورت یکجا و هم‌زمان در نظر بگیرد و درعین حال برای پژوهشگران و قانون‌گذاران این حوزه نیز این امکان را فراهم می‌کند که بتوانند به سهولت احکام قوانین متناظر انتخابات‌های مختلف را تطبیق دهند. همچنین برگزاری هم‌زمان برخی انتخابات‌ها در نظم کنونی قانون‌گذاری، لزوم در نظر گرفتن توأمان برخی قوانین و مقررات انتخاباتی را ضروری می‌کند. این مجموعه در هشت بخش سازمان‌دهی شده است:

بخش اول، انتخابات در قانون اساسی، نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان و سیاست‌های کلی نظام؛ **بخش دوم**، همه‌پرسی؛ **بخش سوم**، انتخابات مجلس خبرگان رهبری؛ **بخش چهارم**، انتخابات ریاست‌جمهوری؛ **بخش پنجم**، انتخابات مجلس شورای اسلامی؛ **بخش ششم**، انتخابات شوراهای اسلامی کشور؛ **بخش هفتم**، سایر قوانین و مقررات مربوط به انتخابات؛ **بخش هشتم**، انتخابات در آرای هیئت‌عمومی دیوان عدالت اداری.

بخش‌های دوم تا هفتم، هرکدام مشتمل بر دو فصل مجزاست که در فصل نخست، قوانین و در فصل دوم، مقررات مربوط درج شده است. ترتیب بیان قوانین و مقررات در هر یک از بخش‌ها و فصل‌ها بر مبنای اهمیت و کاربرد این قوانین بوده و لذا تقدم تاریخی تصویب ملاک نبوده است، هرچند سعی شده در مواردی که امکان ملاحظه‌ی این ملاک وجود داشته است، این معیار نیز رعایت شود. درعین حال، به منظور ارائه‌ی نمایی کلی از تقدم و تأخر تاریخی قوانین و مقررات، فهرست موضوعی-تاریخی قوانین و مقررات نیز تهیه شده و در مجموعه درج شده است.

ذکر این نکته لازم است که اگرچه مطابق اصل (۹۹) قانون اساسی: «شورای نگهبان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مراجعه به آرای عمومی و همه‌پرسی را برعهده دارد» و شورای نگهبان در رابطه با انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا وظیفه‌ی نظارتی برعهده نداشته و در عمل نیز نهاد دیگری نظارت بر این انتخابات را انجام می‌دهد، از آنجاکه تمرکز موضوعی این کتاب بر مجموعه‌ی ضوابط ناظر بر «انتخابات» بوده، به جهت کامل بودن کتاب، قوانین و مقررات مربوطه این انتخابات نیز در این مجموعه گردآوری شده است.

امید است مخاطبان گرامی با ارائه‌ی نظرات خود درخصوص این مجموعه و سایر مجموعه‌هایی که پژوهشکده‌ی شورای نگهبان در راستای رسالت خود منتشر می‌کند، ما را در عمل به وظایف خود یاری فرمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان
پژوهشکده شورای نگهبان
پاییز ۱۳۹۶